

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Az új ipartörvény.

Az ország iparosai bizonyára nagy örömmel fogadják a hirt: a kereskedelemügyi minisztérium részben már el is készült az ipartörvény revíziójával. Mődunkban van az új ipartörvény s ennek előkészületi munkálatairól közelebbi részletekkel is szolgálni. Az ipartörvényre vonatkozó javaslatok, mint illetékes helyről értesülünk, majdnem egészen készen várják a formába öntést. A kereskedelemügyi minisztérium kodifikáló osztálya az államtitkár vezérlete mellett teljes erővel folytatja munkáját és kész javaslatai csakhamar nyilvánosságra fognak kerülni.

Legelső sorban a tisztességtelen versenyről szóló javaslat tárgyalása van napirendre tűzve. Erre nézve az előmunkálatok annyira előrehaladtak, hogy a kész tervezetet már júniusban szaktanácskozmány elé terjesztik. Csak futólag akarjuk megemlíteni, hogy ennek a törvénynek a keretében szó lesz a kiállítási ügyről is, elsősorban pedig a kiállítási kitüntetésekkel üzőt vizsgáló bizottság orvoslásáról.

Julius és augusztus hónapokra marad az ipartörvényjavaslat ter-

vezetének ankétszerű tárgyalása. — Ugy tudjuk, hogy a törvény tervezője, a kereskedelmi minisztérium államtitkárja a javaslatot a főbb fejezetek szerint (az ipar gyakorlása és a képesítés, a tanoncügy, a kötelező testületek ügye stb.) elosztva szukcesszive fogja az érdekelteknek megküldeni, hogy az anyag minél előbb juthasson a szakkörök kezébe és hogy a rendelkezésre álló vakáció idejét gazdaságosan lehessen kihasználni az előterjesztett anyag alapos, ankétszerű földolgozására.

A szüneti időszaknak kiaknázása erre a célra azért kívánatos, mert a parlamenti időszak zavarólag hat a tárgyalások nyugodt menetére, amennyiben a parlamenti rendes tárgyalások úgy a miniszter, mint az államtitkár és esetleg több más értekezleti tagnak idejét is nagy mértékben abszorbeálják.

Az eredeti tervtől eltérőleg az ipartörvény nem fog mindent felölelni, amit eleinte a törvény keretébe belefoglalni akartak. Így például külön törvény marad, de alaposan megreformálódik a vasárnapi munkaszünet ügye és az ipartörvényvel parallel készül a munkásvédelmi törvény, mely ennek a nagy kérdésnek egész anyagát fel fogja

ölelni. Hogy ezáltal superálva lesz-e a sztrájk-törvény, az ma még nincs végérvényesen eldöntve.

Az azonban bizonyos, hogy a fentjelzett törvényjavaslatok tárgyalásába az érdekeltség széles körei lesznek bevonva, hogy úgy a kézművesipar és a nagyipar, mint a munkásság képviselője a jelzett tervezetekre vonatkozó érdemleges észrevételeiket megtehesse. A munkásvédelmi törvénytervezet is közel áll befejezéséhez és az ipartörvény tárgyalása után azonnal sorra kerül ugyancsak ankétszerű tárgyalásra.

Ha ezek a tárgyalások — amit remélni lehet — kellő időben lesznek befejezhetőek, nincs kizárva az a lehetőség, hogy az említett ipartörvényjavaslatok már az őszi munkaidény derekán a képviselőház elé fognak kerülni és ha a képviselőház nem lesz oly iparellenés hangulatban, mint az iparfejlesztési törvény tárgyalásakor, az sem lehetetlen, hogy az új ipartörvény és függelékei, vagy kiegészítő törvényei már a jövő év elején hatályba is léphetnek.

A mai rozoga ipartörvény kicserélését olyan régóta kéri és várja a magyar iparosság, hogy már szinte hinni sem meri az elkészü-

Adósság.

— A „Debreczen“ eredeti tárcája. —

Tito Malmiani egy félénk tizenhét éves leányt vett nőül. Olyan gyengéd, olyan törékeny volt ez a leány, mint valami mesebeli tündériszony. Imádták egymást.

Malmiani nem ismert más boldogságot, mint azt, ha friss, vidám nevetését hallhatta az ő asszonyának s ha megcsókolta a vidám ajkakat, azok hirtelen komolyá váltak. Malmiani művész volt s sokszor órákig játszott hegedűjén a feleségének.

Hányszor irigyeltem a boldogságukat, mikor minden előadás után — mert Malmiani az orkesztrumban volt alkalmazva — kartarba öltve együtt megszöktek, mikor futva mentek hazáig, mert minden percet sajnáltak, mely késleltetné boldogságukat!...

Ez a fiatal asszony sicíliai volt s Faustinek hívták.

Egy premier után, mikor a direktor pezsgővel itatta a zenekar tagjait, Malmiani tökéletesen lerészegedett s nem tudva, mit tesz, hagyta magát barátaitól vezetetni.

Ezek egy mulatóhelyre vitték, ahol egy kétéshírű leány mellett aludt el.

Reggel, mikor a napsugár beszemtelenedett a függönyök résein, Malmiani meglepetve és ijedten vett arról tudomást, hogy hol töltötte az éjszakát.

Ez a kimázolt arcú leány, aki még aludt, irtózatossal undorral töltötte el. Hirtelen kiűrtette zsebeinek tartalmát az asztalra, ki-menekült a szobából s egy kútnál megmosakodott. Házas ember kora óta ezen a napon hazudott először a feleségének.

Szerencsétlenségére azonban ez a kifertett leány csodálatos módon érdeklődött iránta s nem nyugodott addig, míg nem tudta a nevét. Levelet írt neki, amelyben visszahívta. S mivel erre nem válaszolt, fenyegetni kezdte.

Malmiani erre sem felelt, hanem a tűzbe dobta a levelet.

Egy szombatn azonban, abban az időben, mikor Titónak ismételni kellett a színháznál, ékesen fölcicomázva fölkereste a mocsárvirág az ártatlan gyerekasszonyt és dicsekedve beszélt neki, hogy a férje az ő szeretője. Szentelen mozdulattal tette

csipőjére a kezét s annyira kiabált, hogy az asszonyka az utcára menekült előle. De ő oda is követte, folyton kiabálva, úgy, hogy ablakok sorra nyitak s kíváncsi asszonyfejek lettek láthatókká az üvegtáblák mögött.

A leány izléstelen, vastag tréfára hangos nevetés válaszolt innen is, onnan is. Az utca az ő pártjára állott. Faustine halál-sápadtan hallgatott. A szemében dacos tűz égett s egy pillanatban, nem bírva magával, pénztárcáját az utcai leány arcába dobta.

A férjének azonban nem tett szemrehányást. Egy hétig kinlódott így, folytonos agyfájdalmak között, hallucinálva. Nem akart sem orvosságot venni, sem orvost látni. A férjét észre sem vette, akkor sem, mikor ez égő csókokkal halmozta el tüzelő kis kezét s forró könnyeket hullatott reájuk. Szegény fiu, egy hét alatt ötven esztendőit vénült. És egy vasárnap, mialatt a templomban félmisést harangoztak, egy bucsutekinetet, egy sóhaj nélkül Faustine elaludt, mint egy gyertya.

Malmiani nem akarta hinni a valót. Rávetette magát a halottra és ordított fájdalomában. Megpróbált mindent, hogy felme-

Művész hangverseny.

Az urkocsis-egylet versenyei alkalmából f. hó 9-én vasárnap este művész hangverseny tartatik a „Bika“-szálloda disztermében, amelyen közreműködnek **Palmai Lika — Petrács Sári — Fazman Ferenc — Stefanidesz Károly.**

Jegyek Békés Lajosnál kaphatók.

lését. Ha Kossuth Ferenc beváltja ígéretét s még ez évben közreadja az ipartörvény tervezetét, olyan szolgálatot tehet vele az ország iparos osztályának, amelyre ez úgy multjánál, mint gazdasági helyzetének, hivatásának fontosságánál fogva régóta rászolgált.

Vasutas-javaslatok.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 6.

Wekerle és Justh Gyula egyszerre érkeznek a Házba. A képviselők körülveszik őket a folyosón és hangosan éljenzik Justh Gyulát, az új titkos tanácsost, Justh azonban szokik a gratulálók elől. Siet be a termbe és megnyitja az ülést. Napirenden a tegnapi elfogadott törvények harmadszori olvasása van, meg a két vasutas törvényjavaslat.

Elnök Justh Gyula.

Justh Gyula nyitja meg az ülést.

Elfogadják harmadszori olvasásban is a cselédtörvényt és a római mezőgazdasági intézet szerződésének becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot.

A cselédtörvény ellen szavazott harmadszori olvasásban néhány függetlenségi képviselő is, Véber János, Kubik Gyula, Novák Dániel és mások.

Szász József a házszabályokhoz szólva felemlíti, hogy a Ház tegnapi határozta ellenére a naplóhoz nincs mellékelve a horvát beszédek magyar szövege. Ugy látszik, itt mulasztás történt, kéri tehát az elnök intézkedését.

Elnök kijelenti, hogy csak időhiánya miatt, technikai okokból nem lehetett közölni a magyar szöveget is.

ber Antal azt hiszi, ha nem lehetett csatolni a magyar szöveget, nem kellett volna felvenni a horvát szöveget sem. Utal arra, hogy az osztrák képviselőház naplóiban is csak német szövegű beszédek vannak. Nekünk sem kellene idegen beszédeket felvenni (Helyeslés) kérni ezután, ki állapítja meg e beszédek hitelességét? Legjobb volna revidálni a tegnapi határozatot.

Elnök: a tegnapi határozatot már ebben az ülészakban megváltoztatni nem lehet.

legitse. Kétségbeesett szenvedéllyel csókolta, ölelte. És egyre azt ismételte jajgató szóval:

— Faustine ébredj föl! Hiszen tudod, hogy egy percre se szüntelek meg szeretni, hogy nem vagyok bűnös! Faustine, könyörülj rajtam, könyörülj!

Mikor eljött az éjszaka, leszökött a kertbe, levágott minden virágot, minden ágat s teleszorta vele a halottas ágyat. Majd nesztelen léptekkel, félőrlalten keresztül ment a városra s ott állt meg az utcai leány kis lakása előtt.

Az éppen a tükör előtt fésülködött. Vállai fehéren váltak el a szoba háttérétől, feketére festett szemöldei valami baljóslatuan komor kifejezést kölcsönöztek arcának.

Malmiani lélegzetét visszafojtva siklott hozzá s öles kését, melyet köpenye alatt rejtegetett, tövig a vállai közé szurta. Az utca leánya megtántorodott s holtan esett össze. Ekkor Malmiani rátérdelt s kéjes nevetéssel fűrösztötte meg kezét a kiömlő vérben.

Igy, vértől csepegő ujjakkal szaladt házáig. És mintha szentelt vizet locsolna szíjével, a vércseppeket szétfrescentette mindenütt a felesége halottas ágyán, a virágokra s a halott arcára is . . .

— Alhatsz már, édes szerelmen, — susogta nyugodtan — alhatsz! Megboszszultalak! Eltapestam a férget, amely szíven szurt téged, édes üdvösségem!

Következik a két vasuti javaslat tárgyalásának folytatása.

Nagy Emil kijelenti, hogy elfogadja a javaslatokat. A javaslat, mely ugyszólván kiváltságos helyzetet teremt a vasutasok számára, nagyon helyesen értelmezi a kor szellemét. A javaslat, bár nem erőszakos uton, mégis ugyszólván kizárja a vasutas sztrájkot. Kijelenti pártja nevében, hogy elfogadja a javaslatot.

Polit Mihály a javaslat ellen kezd beszélni.

Közbeszólások: Víz az öregnek.

Polit Mihály: Tanuljanak illemt. Negyven éves parlamenti multam van, ezt respektálhatnak. Beszél aztán a horvát kiegyezés ügyéről. Annak idején a horvátok és szerbek semmi szín alatt nem voltak hajlandók belemenni abba, hogy követeket küldjenek a Reichsrathba. A horvátok kivitték, hogy regnikoláris deputációt küldhessenek Budapestre.

Elnök figyelmezteti a szónokot, hogy maradjon szorosan a tárgynál. (Helyeslés, nagy zaj.)

Polit Mihály engedélyt kér, hogy eltérhessen a tárgytól. (Nagy zaj. Felkiáltások: Megadjuk, nem adjuk meg.)

Elnök: A Ház az engedélyt megadja.

Polit Mihály tovább fejtegeti a horvát kiegyezés történetét. Ami a vasutas javaslatokat illeti, kezében a törvénykönyvvel annyit mondhat, hogy Horvátországban a hivatalos nyelv csak horvát lehet. (Nagy zaj. Elnök csenget.) A miniszter maga állapította meg, hogy a vasutasok államtisztviselők, nem lehet tehát más a hivatalos nyelvük, mint a horvát. (Folytonos nagy zaj.) Horvátország nem tartozik Magyarországhoz, hanem közösségre szerződött. (Nagy zaj, ellentmondások.) Kijelenti ugy maga, mint elvtársai nevében, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Elnök: Ha jól értette, azt mondotta a szónok, hogy ezt a javaslatot, ha törvény lesz is, Horvátországban nem fogják respektálni.

Felkiáltások: Nem mondta.

Polit Mihály: Ezt nem mondtam.

Elnök: Ha nem mondta, akkor rendben van. Az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után.

Az elnöki széket Náray Lajos foglalja el.

Gróf Bathányi Tivadar személyes kérdésben is felszólal, mert Polit nagyon zokon vette egyik közbeszólását. Beszél arról, hogy a megegyezés mennyi előnyt biztosított Horvátországnak. Szükségesnek tartja, hogy a véleményeltéréseket ne bővítsék, hanem ellenkezőleg, lokalizáljuk minél kisebb területre. Foglalkozik ezután a vasutasok mozgalmával. A törvényjavaslat részleteihez lesz néhány módosítása. Általánosságban kiemeli, hogy a javaslat ideáisan valósítja meg az automatikus fizetésrendezést. Kiemeli, hogy a javaslat megszünteti az altiszti és a szolgai címet és megkülönböztetést. Bizonyos hátrányokat azonban el kell tüntetni, mert az eredeti javaslat szerint sok fiatal alkalmazott előnyösebb helyzetbe kerülne, mint a régiek. Sérelem, hogy a kezelőnök a javaslat szerint kevesebb lakbért kapnának, mint eddig kaptak. Ez feltétlenül módosítandó. Ajánlja azt is, hogy a javaslat visszaható erejét január 1-től állapítsák meg. A mult őszele a kormány megígérte a fizetésrendezést már a téltől. Ezzel a nyilatkozattal tartotta rendben a szóló a vasutasokat. Ezt az ígéretet teljesíteni kell.

Egyház és iskola.

Nánássy Lajos sikere. Nánássy Lajos volt chicagói, jelenlegi youngstowni lelkész, ki a debreceni főiskolának nyolcadéve széniora volt, az alleghany-i ref. theológián a magyar egyháztörténelem s a gyakorlati theologia nyilvános rendes tanárául választották meg.

A koronázás negyvenedik évfordulója.

Egyházi ünnepségek Debrecenben.

A főispán meghívója.

— június 7.

(Saját tudósítónktól) A debreceni különböző egyházak, mint már említettük, holnap, a király koronázásának negyvenedik évfordulóján ünnepi istentiszteleteket tartanak templomaikban. A tanács tegnap elhatározta, hogy mindegyik templomban testületileg jelenik meg s a polgármestert felkéri, hogy az ünnepeken való részvételre a törvényhatósági bizottság tagjait s a városi tisztviselőket hívja meg. Együttal határozatba ment, hogy 8-ikán a városházán munkaszünet lesz.

Weszprémy Zoltán főispán a debreceni hivatalok s testületek fejeihez s a kitünőbb egyéniségekhez tegnap a következő meghívót küldte szét:

Ő es. és apostoli királya Felsege dicsőségesen uralkodó királyunk a nemzet történetében örömteljes fordulópontot képező megkoronáztatásának negyvenedik évfordulati napján, folyó évi június hó 8-án a reformátusok nagytemplomában reggeli 8, a római kath. templomban reggeli 9 és az izraeliták imaházában (Deák Ferenc-utca) délelőtt 10 órakor hálaadó istentiszteletek tartanak, amiről tisztelettel azzal a felkéréssel értesitem Méltóságodat, (Nagyságodat), hogy ezeken az istentiszteleteken a vezetése alatt álló tisztikarral megjelenni méltóztatassék.

Gyülekezés a városháza nagytanács-termében reggeli 7 és fél órakor. Debrecen, 1907 június hó 6.

Weszprémy Zoltán,
főispán.

Kovács József polgármester tegnap délelőtt körülbelül ugyanilyen szövegű meghívóval fölkérte a városatyákat, hogy az egyházak ünnepélyein mentől nagyobb számmal jelenjenek meg.

Az ágost. hitv. evang. templomban szombaton d. e. 10 órakor, a koronázási jubileum alkalmából hálaadó istentisztelet lesz.

Értesítettnek a t. tagok, hogy szombaton f. hó 8-án d. e. 10 órakor a Deák Ferenc-utcai templomban ő Felsege megkoronáztatásának 40-ik évfordulója alkalmából ünnepélyes hálaadó isteni tiszteletet fog tartatni.

A rendes szombati thora felolvasás és muszaf ima az ünnepély után 11 órakor veszi kezdetét.

Városháza és vármegye.

Utkaparók és utcaseprők fizetésjavítása. A város utkaparói s utcaseprői már régebben s több ízben kértek fizetésjavítást. Ezzel kapcsolatban a mérnöki hivatal javaslatot terjesztett be a tanácshoz, ajánlván, hogy az említett városi alkalmazottak két osztályba soroztassanak, melyek közül az elsőben levők 720, a másodikba jutók 620 korona fizetést kapnának, a második osztályba szolgálókat idő és érdem szerint történék az előlépés. A tanács hétfőn veszi elbirálás alá e javaslatot.

Személyi hír. Sipos György városi gyámpénztárnok, mint örömmel értesülünk, teljesen felgyógyult több hétig tartott súlyos betegségéből s a jövő héten újból elfoglalhatja hivatalát. A pénztár hivatalos átadását a jövő hét végére tervezik.

Segély a müncheni magyar egyletnek. Debrecen városa tavaly 80 koronás évi segélyt szavazott meg a Müncheni Magyar Segélyző-Egyletnek. — Az egylet elnöksége tegnap hosszabb levelet intézett a tanácshoz, hálással megköszönvén a segélyt s kérvén annak a jelen évre újból való megadását. Az egylet a Münchenen átutazó s pillanatnyi szorultságba került magyaroknak ingyen szállást s ebédet ad. A tanács bizonyára megsegíti az idén is a külföld magyarjait.

Temesvári tanácsnok Debrecenben. Bellay Gyula temesvári városi tanácsnok tegnap Debrecenbe érkezett s Oláh Károly kalauzálása mellett sorra megtekintette a város kulturális s ipari intézményeit. E vendégtanácsnok holnapig marad Debrecenben.

A sáskairtás megtekintése. A még mindig csak felsikerrel folyó sáskairtás megtekintése végett Király Gyula gazdasági tanácsnok tegnap kiszállt a Hortobágyra, hol az irtási munkálatok hatályosabbá tételére különböző utasításokat ad ki.

Debreceni iparosok ügyei.

Előljárási ülés az ipartestületnél.

Az ipartörvény revíziója és az iparosok.

Jelentések az asztalos sztrájk-békéről.

— június 7.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni ipartestület előljárási ülése tegnap délután a testület tanácstermében tartotta meg rendes havi ülését. A sok kisebb nagyobb tárgy közül az asztalos sztrájkban beállott béke ügye emelkedett ki. Az előljárási ülés különben a hosszan tartó sztrájk elsimítását örömmel vette tudomásul.

Az ülés lefolyásáról tudósítók a következőket jelentik.

A népes gyűlést öt órakor nyitotta meg Dávidházy Kálmán alelnök. A tagok szép számban jelentek meg dr. Tóth Kálmán titkár és Vetéssy Béla r. fogalmazón kívül. Elsősorban is az elnök tízenyolek tanoncnak adta át a szabaduló levelet szép és lelkes szavak kíséretében. Ezután több kisebb jelentőségű tárgyat intéztek el.

Az asztalos sztrájk.

Majd dr. Tóth Kálmán titkár jelentést tesz az asztalossztrájkokról. Május 24-én a kamara békeltetést kezdett, ez nem járt eredménnyel, mindazonáltal mint értesül a béke tegnap komoly formában létrejött. Hivatalos értesítést erről még nem kapott, azért felkéri az asztalos szakosztály elnökét, hogy az ügy állásáról referáljon.

Harsányi István a felszólításra elmondja, hogy a béke tényleg teljesen helyreállt. A felek két éves kollektív szerződést kötnek. Ez az egyezmény már teljesen befejezett, csupán az aláírások, a véglegesítés hiányzik, ami egy-két nap alatt szintén helyre fog állni. A munkások fél óras munkaidő rövidítést és bérfelemelést értek el, amelynek hatása alatt a sztrájkoló munkások legnagyobb része már munkába is lépett. A munkások elejtették a bizalmi-férfi rendszert, valamint az általuk kifogásolt akkord munkát, ennek ellenében a munkaadók a kötelező munkaközvetítést kapesolták ki a két év tartamára.

Többek kérdést intéztek ezután a magyarizáción kívül, hogy milyen célok és szempontok vezették az asztalos munkaadókat éppen a két esztendő kollektív egyezmény megkötésére. Erre vonatkozólag Har-

sányi kijelenti, hogy bár a munkások a három éves egyezmény mellett kardoskodtak, a munkaadók azért kötötték velük éppen kötelező egyezményt, mert ezáltal lehetővé van téve az, hogy olyan két év leforgásával, amikor már a kőművesek szerződése is lejár — az építőipar minden vonalán teljes szigorral életbeléptessék a munkaadók a részükre eszközölni kötelező munkaközvetítést.

Ezen magyarázat után az előljárási ülés tizenhárom hetes sztrájkban beállott békét örömmel vette tudomásul.

Koronázási jubileumi jutalomdíjak

Több kisebb titkári bejelentések között érdekesebb az, hogy a tanonciskola igazgatósága képviseltetésre kérte fel a testület az iparostanonciskolában a koronázási évforduló alkalmával július 9-én vasárnap tartandó ünnepélyre, amelyen a kultuszminiszterium által adott 50—100 koronás jutalmak fognak a jó előmenetelű tanoncok között a jubileum emlékére kiosztatni. Az előljárási ülés a felhívás értelmében több taggal képviselteti magát.

Az ipartörvény revíziója.

A soproni ipartestület az ipartörvénynek a kormány által tervbe vett revíziója tárgyában körlevelet intézett a debreceni testülethez.

A körlevélben kifejti, hogy a kormány az ipartörvény revíziójáról szóló törvényjavaslatot elkészítette és ezt egy szaktanácskozás elé akarja vinni, amelyre azonban csak a központi szervezettel hívta meg.

Mint hogy azonban a központ nem képviseli és nem is képviselheti az egész ország iparosságát, mozgalmára hívja fel a kormány szándéka ellen a testületet, hogy az ország minden ipartestülete megkérdéztessék e fontos kérdésben.

Az előljárási ülés az átiratot magáévé tette és egyben maga részéről is felterjesztést tesz a miniszterhez ez irányban.

Kamarai választások.

Ezután Tóth titkár kijelentette az előljárási ülésnek, hogy a kereskedelmi miniszter a megfelelő kamarai választásokat jóváhagyta.

A miniszter különben döntött a testület azon felterjesztésében is, hogy a kibuktatott kamarai tagok működhetnek-e az új kamara alakulásáig. A miniszter döntése úgy szól, hogy az új kamarai tagok működésüket a miniszteri megerősítésig nem kezdehetik meg, addig ugyanis a régi kamara az irányadó. A leiratot tudomásul vették.

Kiseb ügyek elintézése után az ülés fél hétkor véget ért.

Színház.

* **Pótszezon Nyiregyházán.** A „Madarász” előadásával a nyiregyházi négyhetes tavaszi szezon tegnap bevégeződött. A társulat drámai személyzete azonban még Nyiregyházán marad s hat este saját regie-jére előadást tart a szinkörben. Ma a Charlie néneje c. angol bohózatot, holnap a „Folt, amely tisztít” című spanyol középdrámát adják. A dalos személyzet már ma megkezdte a vakációzást.

Polgári iskolai tanárok gyűlése Debrecenben.

A bihar—hajdumegyei kör közgyűlése.

— június 7.

(Saját tudósítónktól.) Az országos polgári iskolai egyesület bihar—hajdumegyei köre tegnapelőtt városunkban tartotta első rendes közgyűlését, a kereskedelmi tanintézet dísztermében.

Közgyűlés előtt a vidékről jött tanárok

megtekintették a kollégiumot, a Boeskey- és Csokonai-szobrot, a kereskedelmi tanintézetet, délután pedig a városi muzeumot, a Nagyerdőt stb.

A közgyűlés lefolyása sima, de komoly, szinte ünnepies volt. Fenyéri Zádor Lajos kir. tan., a kereskedő társulat elnöke, továbbá Oláh Károly kulturatanácsos és Fábian Lajos Mór polgári és felső kereskedelmi iskolai igazgató üdvözölték a kör tagjait, amire a kör kitűnő elnöke: Winkler Lajos, nagyváradai községi polgári iskolai igazgató felelt klasszikus rövidséggel, melegen.

Oó Dezső (Nagyvárad) olvasta lelkesen megírott titkári jelentését, melyet minden vita nélkül elfogadtak. Bíró Márk (Nagyvárad) a polgári iskolák céljáról, történetéről, mostani helyzetéről s a perceről-percere szükségesebbé váló reformról értekezett alapos készütséggel s igen értékes határozati javaslatot is nyújtott be, amelyet rövid, de tartalmas vita után szintén elfogadtak.

Nagy tetszést aratott Gál József (Debrecen) értekezése is, a növény-gyűjtésről szólott nagy szakértelemmel, de egyszerűen és világosan.

Jelen volt a gyűlésen Csánky Viktor kir. tanfelügyelő is. A közgyűlés után egy órákor társasbéd volt a Bikában. Ott sok szép pohárköszöntő hangzott el. Szóltak: Winkler Lajos, Oláh Károly, Fábian Lajos Mór, Nagy József, a gyűlés agilis főrendezője stb.

A kör vidéki tagjai a késő délutáni, részint pedig az esti vonatokkal utaztak el.

Kutba fult leány.

A liba pásztor szerencsétlensége.

— június 6.

(Saját tudósítónktól.) Egy fiatal alig tízenegy éves leány-gyermek végzetes szerencsétlenségét jelentették tegnap táviratilag a debreceni ügyészségnek. A szerencsétlenség részletei a következők.

Lakatos Margit böszörményi szülők gyermeke 12 éves létére szülei szegénysége miatt már idegen házba került és maga kereste kenyerét. Egy böszörményi gazdaság libáit és egyéb aprómarháit őrizte naphosszat. Az ártatlan, romlatlan szív jókedvével üzte foglalkozását, mely pedig tegnap korai halálának volt okozója.

Ugy történt ugyanis a szerencsétlenség, hogy Lakatos Margit tegnap reggel kiterelte libáit a város határába, hol egy nyitott kávanélküli kut állott. A leány gond nélkül eresztette széjjel libáit, ő pedig leheverészt a friss fübe. Egyszerre csak arra lett figyelmes, hogy egy liba a kut szélére szaladt... még egy pillanat és belebukik, ott vész, őt pedig megfogják dorgálni.

Hirtelen minden gondolkodás nélkül rohant arra, hogy megmentse a libát.

A szaladástól kimerülve a kut szélén elsédült és fejével lefelé belezuhant a nyitott kutba.

A szerencsétlenséget nem vette észre senki sem. A boldogtalan kis leány ott lelte halálát a mély kutban.

A később arra járók a kut mélyén a hullát vették észre, kihúzták, azonban akkor már minden későn volt.

A szerencsétlenséget bejelentették a debreceni ügyészségnek, mely elrendelte a hulla felboncolását. A

központi vizsgálóbíró szigorú vizsgálatot indított annak kiderítésére, hogy nem terhel-e felelőség más valakit a szerencsétlenségért.

A debrecen—nagyvárad vasút.

A vonal részletes leírása.

— június 7.

Gerster Miklós mérnök, a debrecen—nagyvárad vasút engedményese, a most megtartott közigazgatási bejárás alapján Kossuth miniszter elé a következő hivatalos jelentést terjesztette be:

A debrecen sóstófűrdői, vagyis a 0—294 szelvények közti szakaszra két vonalváltozatot tárgyaltunk. Az egyik tervezet szerint a vonal az államvasutak Debrecen állomásának keleti végéből ágaznék ki, a műhelybe és a közvágóhidhoz vezető vágány felhasználásával és a Vekerpuszta érintésével a debrecen—derecske—nagyvárad h. ó. vasút Hosszupályi állomásán át vezetnék a konyári sóstó közelében levő 294. szelvényig.

A másik vonalváltozat szerint a h. ó. vasút a debrecen—derecske—nagyvárad h. ó. vasút Derecske állomásához csatlakoznék és Konyár község érintésével a konyári sóstó közelében levő 294. szelvényig vezetne.

A konyári sóstótól kezdve a vonal mindkét alternatíva esetére délkeleti irányban halad, érinti Pocsaj, Esztár, Kismarja, Nagykereki, Nagyszántó, Kisszántó, Szentjános, Biharpuszpöki községeket és az államvasutak Biharpuszpöki állomásán áthaladva, valamint a Biharpuszpöki—nagyvárad 5 km. hosszú fővonalszakaszt felhasználva, Nagyvárad állomásán végződik.

A hosszupályai vezetés esetére a vonal 63,4 km. hosszú, míg a Derecske állomáshoz való csatlakozás esetére 71 km. hosszú lenne. A pálya sík jellegű, 5 kéttized legnagyobb emelkedéssel és 300 m. legkisebb kanyarulati sugárral. Megállapított a hosszupályai vonalváltozat esetére 61 hid és 4 eresztő, továbbá 76 utájtáró és 4 párhuzamos ut; a derecskei irány esetére pedig 56 hid és 4 eresztő, továbbá 64 utájtáró és 2 párhuzamos ut.

A tervezett állomások a hosszupályai variánsban: Debrecen csatlakozó állomás, Debrecen—Közvágóhid, Veker, Szabótiásztás megállóhely, hosszupályai csatlakozó állomás, Dezsőlak, Konyári—Sóstófűrdő, Pocsaj—Esztár, Kismarja, Nagykereki, Nagyszántó, Kisszántó, Szentjános, Biharpuszpöki és Nagyvárad.

A vasutat rendes nyomtávval, gőzüzemre tervezzük olyképen, hogy a személyforgalom a teheráruforgalomtól elkülönítették. A vasút hivatva volna a két nagy vidéki központot egymással a legrövidebb uton összekötni.

Sport.

A Debreceni Tornaegylet jubileuma. A D. T. E. úgy tervezte, hogy huszonöt éves fennállásának jubileumát e hónap 16-án tartja meg, országos verseny és ünnepség keretében. Mivel azonban az Erzsébet-egylet ugyanazon napon virágkocsi-korzót s népnepélyt tart, melyek a jubileum külső fényét s talán sikerét is csökkenthetnék, az egylet az ünnepséget július hó 7-ikére elhalasztotta. A D. T. E. elnöksége e körülményről a sporttér nyilvántartása végett a tanácsot is értesítette tegnap.

Országos atletikai verseny. A D. T. E. bejelentette a városi tanácsnak, hogy az Országos Atletikai Szövetség megbízásából szeptember 22-én országos atletikai versenyt rendez a nagyerdői sporttéren. Az országos versenyt megelőzőleg az egylet szeptember minden vasárnapján trainingversenyt tart.

Ítélet Sívágóék bűnpörében.

Esküdtszéki főtárgyalás.

Elítelt rablóbanda.

— június 7.

(Saját tudósítónktól.) A Sívágó és hat bűntársa bűnyűgyében az esküdtszéki főtárgyalást tegnap délelőtt kevéssel kilenc óra után nyitotta meg az elnök, aki nyomban megkezdte az esküdtek kioktatását a hozzájuk intézett kérdések felől. Az elnöki fejtegetések után átadták az esküdtek főnökönek, Zelenka Sámueinek a kérdések írásbeli szövegezését és az iratokat, mire az esküdtek háromnegyedzeteny tájban visszavonultak.

A jelenvolt nagy közönség, dacára annak, hogy az esküdtek tanácskozása egészen a déli órákba belenyúlt — mindvégig kitartott és feszült figyelemmel várta, mikor jelennek meg verdikjükkel az esküdtek. Egy óra elmúlt, mikor az esküdtek jelt adtak, hogy készen vannak. Erre bevonult a szakbíró, majd az esküdtek. A padsorokban szorongó közönség izgatottan les a esküdtek határozatát, melyet elnökük, Julov Lajos olvasott fel.

Eszerint az esküdtek Erdei Sándort két rendbeli, a Czeller András és Virág Bálint kárára elkövetett rablás bűntetteiben, Kende Ernő gyógyszerésznél történt rablásban pedig bűnszegédi bűnrészességben nyilvánították bűnösnek.

Gáspár Aladárt két rendbeli, a Czeller és Virág kárára elkövetett rablásban; Sívágó Jánost mindhárom, a Czeller, Virág, Kendenél történt rablásban; Siterit és Nyirít a gyógyszerári rablásban; Mátysnét két rendbeli lopás bűnszegédi részességében mondták ki bűnösnek, míg Mátys Andrást a vád tekintetében bűnösnek nem találták.

Ezúán bevezették a vádlottakat, kik előtt külön-külön kimondták az esküdtek határozatát. Majd a vádlottakat ismét kivették, a törvénytalkalmazó bíróság pedig visszavonult.

Az ítélet.

Valamivel három óra előtt hirdette ki dr. Oláh Miklós, mint a törvényt alkalmazó bíróság elnöke, az esküdtek igaz mondása alapján azt az ítéletet: mellyel

Erdey Sándort ki fegyházban már eddigelé 10 évet eltöltött, most 2 rendbeli rablásért mint tettest és 1 rendbeli rablásért mint bűnszegédet, további 6 évi fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre.

Gáspár Aladárt, ki fegyházban már 8 évet töltött el, 2 rendbeli rablásban mint tettest, további 7 évi fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre.

Sívágó Jánost, ki már fegyházban 18 évet töltött el és ki a meliusztéri rablógyilkosságért jogerősen életfogytig tartó fegyházra ítéltetett, további 11 évi fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre.

Siteri Jánost, ki fegyházban 15 éet töltött el, 1 rendbeli rablásért további 5 és fél évi fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre. Nyiri Lajost, ki a meliusztéri rablásból kifolyólag 12 évi fegyházra jogerősen el van ítélve, további 3 évi fegyházra és 6 évi hivatalvesztésre.

Mátys Andrást, ki már szintén börtönt viselt alak, egy rendbeli lopásban való bűnrészességért 1 évi börtönrre és 3 évi hivatalvesztésre ítéte a bíróság azzal, hogy a vizsgálati fogságukat beszámítja büntetésbe.

A vádlottak a rájuk kiszabott ítéletben Sívágó és Siteri kivételével mindnyájan meggyugodtak.

Dr. Déry kir. ügyész az ítéletet szintén megnyugvással fogadta.

Dr. Kardos Samu mint Sívágó János és dr. Vajda József mint Erdei Sándor védője a kihirdetett ítélet ellen a B. P. 427. §-nak 4. és 6. pontjára való hivatkozással semmisségi panasszal éltek a királyi Kuriahoz.

Mátys Andrást az esküdtek dr. Tarján Leó védelme után bűnösnek semmiben sem találván, a törvényszék felmentette és tíz hónapi keserves fogság után azonnal szabad lábra helyezni rendelte.

Irodalom.

(Előfizetési felhívás.) Vettük a következő felhívást „Amagyarországi zsidóság” cím alatt könyvet adok ki. Könyvem nem akar szenzációt hajhászni — csak igazságot mondani. Keresztén, pláne református ember írása lesz ez, aki gyermekkorá óta a nemes liberalizmus eszméit szivta magába és aki mint író is ezért küzd, majdnem egy évtizede. Ezt az eszmét akarja szolgálni könyvem, amely július végén vagy augusztus elején lát napvilágot. Az előfizetési árat 4 koronában állapítottam meg. Könyvem kiváló nyomdai disszel jelenik meg. Kérem a művelt magyar közönséget, hogy 140—160 oldalra terjedő könyvem kiadásában előfizetéseivel támogatni sziveskedjék. Előfizetési pénzek címre: Debrecen, Piac-utca 47. sz. (Debreceni Független Ujság szerkesztősége) küldendők. — Tíz előfizető után szívesen adok minden gyűjtőnek tisztelet-példányt. Debrecen, 1907 június hó. Hazafias üdvözléssel vállalja Sipos Béla, a Debreceni Független Ujság napi lap felelős szerkesztője.

Feltörték a sámsoni állomást.

Egy betörőbanda körútja.

Kilenc betörés.

— június 7.

(Saját tudósítónktól.) Egy vakmerő betörő banda nagyarányu garázdálkodásáról vesszünk hírt. Nem kevesebb mint kilenc páratlan vakmerőséggel végrehajtott betörésről van szó, amelyeknek ténykörülményei oly egyformák és egyöntetűek, hogy minden jel arra vall, hogy bár ezen betörések különböző részint Debrecenben történtek — egy és ugyanazon banda működése és gaztette.

A betörésekről sorrend szerint a következő tudósításokat vesszük.

A Sámsoni állomásépületben.

A sámsoni állomás főnöke, kinek lakása az állomás épületében van — az elmúlt éjjel gyanus zajra ébredt fel. Eleinte nem tudta megmagyarázni a zaj okát, de később tisztán megállapíthatta, hogy a zaj a pénztár felől hangzik fel, ahol ismeretlen alakok igyekeztek a pénztár helyiségét feltörni. A betörőket azonban munkájokban a felriadó állomás főnök és családja megzavarta, úgy, hogy a betörők kénytelenek voltak menekülni.

Az állomás személyzetet ezenkívül másnap reggel meg egy meglepetés érte. A vasúti áruaktárt ugyanis feltörve találták. Szerencsére a raktárban csupán nehezen elvihető szállítmányok voltak és a betörők csupán egy finom borokkal telt nagy értéket képviselő ládát tudtak elvinni.

Nyomban jelentést tettek az ottani csendőrszéknek, ahova már magából a községből is érkezett 4—5 feljelentés, hogy az éjszaka több házba betörték és többé-kevésbé értékes holmit és értéktárgyat ellopok ismeretlen tettesek.

A csendőrség előtt első pillanatban tisztán állott a helyzet, hogy itt egy betörő banda működött, mely különben a jelekből és még még más két betörésekből következtetve valószínűsítést tett Csap—Debrecen és Hajdusámsonon keresztül mindenütt pusztítva.

Betörés a cirkuszársaságnál.

A csapi betörés előzményei és részletei a következők. A Narten-féle bioskop társaság ugyanis Debrecen felé utaztában kocsijaival a csapi állomáson hosszabb pihenést tartott.

Egyik elmúlt reggelen észrevették, hogy

a hálókoci fel van törve és onnan egy táská, mely ékszereket tartalmazott, azonkívül több értékes tárgy eltűnt mintegy ezer korona értékben. A debreceni rendőrség részéről Dobos r. biztos vezette a nyomozást és dacára annak, hogy a károsultak a betörés idejét és helyét nem tudták megmondani, csakhamar megállapította, hogy a betörést 5-én éjjel követték el ismeretlen tettesek álkülés segélyével. A társaság különben tegnap már Debrecenbe érkezett. A nyomozás folyik.

Egy meghiusult betörés.

Tisztán látható a banda körútja. Tegnap már Debrecenben is próbálkoztak betöréssel, mely azonban meghiusult. Itt Debrecenben a nagyerdei dohánytrafikot akarták feltörni. A dohánytözsde Gáspár Vincéné Szappanos-utca 13. szám alatti lakosnő tulajdonát képezi és telve van dohány és szivarárukkal.

Itt azonban a betörők nem boldogultak. Kiszedtek ugyan a tözsdehelyiség hátulsó deszkafalából két szál deszkát, de minthogy még egy masszív deszkasor van, nem hatolhattak be.

Valószínű, hogy a trafikba való eredménytelen betörési kísérlet után egyenesen Hajdusámsonba mentek.

A betörésekre vonatkozólag nagyon csekély nyom van a hatóság kezében. A Nagyerdőben ugyanláttak két züllött külsejű fia alembert azon éjjel kóborolni, de ez vajmi kevés.

A rendőrség a csendőrséggel karöltve folytatja a szigorú vizsgálatot és nyomozást.

Talpon van a közeli vármegyék csendőrsége, mert valószínű, hogy a betörők tovább utaztak vagy mentek.

**LEGSZEBB
PANAMA ÉS
SZALMAKALAPOK
FEKETÉNÉL**

Hírek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

— **Személyi hír.** Semsey Béla, monarkiánk spártai főkonzulja Debrecenben időzik.

— **Marenzi vezérőrnagy Nagyváradon** Marenzi Ferenc őrgróf, vezérőrnagy, a debreceni honvédelvasdandár parancsnoka Nagyváradra utazott, hol a honvédszázred felett kétnapos szemlét tart.

— **Hajdumegyei képviselőlől főispán.** Teljesen megbízható helyről arról értesülünk, hogy Fabry Sándornak, a lemondott békésmegyei főispánnak utódjául ő fel-sége Justh János hajduszoszobozló képviselőt, Justh Gyula képviselőházi elnök fiát nevezte ki. A kinevezés a hivatalos lap egyik eheti száma hozza.

— **Bíróválasztás Tiszalöknön.** A közeli Tiszalöknön tegnapelőtt zajlott le a bíróválasztás és Béni Józsefet, a község legtevékenyebb emberét választották meg.

— **A tüdővész Hajdumegyében.** A belügyminiszter most kiadott jelentése szerint Magyarországon ez év februárjában 6738 egyén halt el tüdőgümőkórban. — Ez eljlesztően nagy számból Hajdumegyére 46, Debrecen városára 26 halálozás esik. Átlag tehát naponta elszed egy-egy embert a rettenetes kór. S az utcákat még mindig nem locsolják s a

városháza előtt még mindig köpköd a kaszinó.

— **A honvédszázred hadgyakorlata.** A debreceni 3-ik honvédszázred idei hadgyakorlata a felvidéken, Kassa és Ungvár közt fog lefolyni. Háziezredünket a budapesti első s nagyváradi negyedik gyalogezreddel egyesítik s az így kombinált alkalmi dandár József kir. herceg parancsnoksága alatt július első napjától kezdve háromhetes gyakorlatot tart. A vezénylet Klobucsár honvédfőparancsnoki adlatus kezében lesz. Katonai körökben úgy beszélnek, hogy József kir. herceget, ha a hadgyakorlat kimenetele sikeres lesz, vezérőrnaggyá nevezi ki novemberre a király.

— **Ötvenezer korona sáskairtásra.** A földmivelésügyi miniszter május elején 35,000 koronát utaltványozott ki sáskairtási célokra Debrecen városának. Mivel ez összeg már elfogyott, a tanács fölterjesztésére Darányi ujjab 50,000 koronát utaltatott ki e célra a debreceni adóhivatalnál. Az erről szóló értesítés tegnap érkezett le a tanácshoz.

— **Vendéglősök és kávéosok gyűlése.** A debreceni vendéglősök, kávéosok stb. ipartársulata ma pénteken d. u. 3 órakor Hauer Bertalan elnöklété alatt az „Angol királynő” fehér termében gyűlést tart, amelyre nemcsak a választmányi tagokat, de általában az ipartársulat tagjait szívesen látja az elnökség.

— **A V. H. O. Sz. tíz éves jubileuma.** A magyar társadalom osztatlan érdeklődése mellett, most tíz éve, hogy megalakult, a vidéki hírlapírók erkölcsi és anyagi érdekeinek szolgálatát célzó Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége. A szövetség a lefolyt tíz év alatt becsülettel megfelelt feladatának. Tekintélyes vagyont gyűjtött össze, a beteg és állásnélküli hírlapírók segélyezésére és minden alkalmat felhasználva a vidéki hírlapírók érdekeinek előmozdítására. A lefolyt 10 év munkájáról Szávay Gyula a Szövetség elnöke és Palócz László szövetségi titkár tartalmas jelentésben számolnak be a június 9-én Pécsen megtartandó rendes közgyűlésnek. A vidéki hírlapírók ezen jubilaris közgyűlését, valóságos ünneppé avatja a pécsi újságírók tekintélyes testülete, mely Lenkei Lajos a szövetség alelnökének vezetésével 2 napra tervezte a hírlapírók pécsi tartózkodásának gazdag programját. Június 8-án este érkeznek a hírlapírók Pécsre, ahol őket a város polgármestere és a helyi bizottság ünnepélyesen fogadja. Megérkezés után tartják az ösmarkedési estélyt. Másnap a közgyűlés után, a pécsi országos kiállítás megtekintése, bankett, kirándulás, színházi díszelőadás stb. van programba véve. A közgyűlésre már eddig 120 vidéki lap szerkesztősége jelentette be részvételét. A budapesti újságíró egyesületek elnökei és képviselői a vidéki kartársak ezen szép ünnepén szintén megfognak jelenni. Debrecenből Szávay Gyula, dr. Kardos Albert és Szathmáry Zoltán vesznek részt a gyűlésen.

— **Dóczisták mulatsága.** A Dóczintézet szokásos tavaszi mulatságát ma délután tarja meg. A szabadban töltött délutánt a nagyerdei Dobos-pavillonban tartandó táncmulatság fejezi be. Talpalá valót a Magyarriék húzzák.

— **Sikkasztó debreceni őrmester.** A miskolci helyőrségi hatóság értesítése szerint Schön Lajos, a debreceni állami méntelep katonasztályának Szatmárnémetin lévő 5. számú osztálybeli őrmester 5000 korona kincstári pénzt elsikkasztott és megszökött. Schön Lajos bacsikai születésű 32 éves, polgári életben kereskedősegéd. Ismertető jele, hogy rövidlátó.

— **Művészet.** Érdekes művészet lesz vasárnap este a Bika-szálloda dísztermében. Az estélyen részt vesznek Pálmay Ilka, a nagy operettdiva, Petrás Sári, a kiváló mű-

vésző, Stefanidesz Károly karmester és Pázmán Ferenc fővárosi művész. A nagy művészetet nyújtó művészestély iránt igen nagy az érdeklődés. Jegyek Békés Lajos uri divat üzletében válthatók.

— **Állatjárvány.** A Hajduszoszobozló mellett lévő Nagy-Ivánon a lovak között veszedelmes mértékben lépett fel a takonykór. A megfelelő óvintézkedéseket a hatóságok megtették.

— **Rejtélyes örült.** Tegnap délután megjelent a rendőrségen egy cigánylegény egy Horváth Mari nevű cigányleányt cipelve magával, akiről azt állította, hogy örült. Azonban a leányon egyáltalán nem lehetett észrevenni az elmebetegség tüneteit, mindazonáltal megvizsgálják.

— **A vízvezeték próba-kutja.** A vízvezeték próba-kut furási munkálatai zajtalanul, de a sikernek annál teljesebb reményével folynak. A vállalkozó cég kutfurói már több mint 80 méternyi mélységig hatoltak s a fel-felbukkanó víz, a nyomban megejtett vegyelemzések szerint, már igen közel jár a kívánatos üde, elsőrendű minőséghez. A vizeket körülölelő agyagrétegek szintén állandó megvizsgálás alá kerülnek. Két hét leforgása alatt talán már a legjobb eredményt érik el a vállalkozók.

— **Adomány a siketnémáknak.** Hirhorn Jakab törzsorvos abból az alkalmából, hogy leánya házasságot kötött, Oláh Imre anyakönyvvizető kezeihez 10 koronát juttatott a debreceni siketnéma inézet javára.

— **Öngyilkos hírlapíró.** Szerencsétlen véget ért ma egy fiatal hírlapíró, akit beteges ambíciója vitt arra, hogy meg nem engedett utakon járjon írói babérok után. Az utolsó időkben gyakran közöltek a lapok tárcákat, novellákat Békessy Imre tollából, aki alig husz éves ifju és. egy lapnak a munkatársa volt. Tegnap este megirták róla, hogy „Tréfa” címmel egy napilapban tárcát jelent meg Békessy írói nevével, holott annak Michel Corday francia írója szerzője s más címmel ugyan, de már évek előtt megjelent egy másik lapban. A leleplezés hatása alatt Békessy öngyilkosságra szánta el magát. Ma délben elment a Nyár-utcai Hungária-fürdőbe és ott mellbe lőtte magát. A szerencsétlen ifju haldoklott, mikor a Rókus-kórházba vitték.

— **Tegnap halottak.** Tegnap a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be. Szücs József ev. ref. 73 éves, Kovács Margit ev. ref. 22 éves, özv. Kruttsár Józsefné róm. kath. 88 éves, Oláh Aranka r. kath. 1 éves, Józai Lajos ev. ref. 17 éves.

**Kitűnő
fehér asztali bor
1 liter 36 kr.
Komlóssy Lajos
cégénél Debreczen, Piacz-u. 1. sz.
Telefon 213. sz.**

*Kutyaszájkosarak, nyakszíj-
jak, korbácsok, vezető szíjak és
ostornyelek Mentze áruházában
Kossuth-utca 4.*

*Uti készletek, kézi bőröndök
női kézi táskák, pénz-, szivar- és
cigarettatárcák a legjobb kivi-
telben Mentze áruházában, Kos-
suth-utca 4. szám.*

Öngyilkos vőlegény.

**A menyasszony lakásán lett
öngyilkos.**

— Express tudósítás. —

— június 7.

(Saját tudósítónktól.) Hirschbein
Hermin, Ós-Budavárának egyik tün-
dére, tegnap este a következő teleg-
rammot kapta:

— Várj meg édes angyalom
a vonatnál; holnap reggel érkezem.
Millió puszi. Lackód.

Hermin ujjongva lobogtatta meg
a telegrammot és mindenkinek meg-
mutatta a házban.

— Holnap itt lesz a vőlegényem,
— ujságolta — olyan boldog vagyok,
hogy ki sem mondhatom.

Ma reggel kiment a keleti pálya-
udvarra, ahol hét órakor meg is
érkezett a vőlegénye, Erdélyi László
debreceni pincér. Egymás nyakába
borultak és össze-vissza csókolták
egymást.

Ugy nyolc óra tájban így szólott
a férfit a leányhoz:

— Édes Herminkém, légy olyan
jó és hozz be egy pohár vizet.

Hermin kiszaladt, hogy vizet
hozzon. Ezalatt Erdélyi elővette
forgópisztolyát, halantékához illesz-
tette és elsütötte a fegyvert.

A durranásra beszaladt a leány
a szobába. A vőlegény a földön
hevert és csak ennyit tudott mon-
dani:

— Csak azért jöttem, hogy a
szemeid előtt agyonlőjsem magam.

Néhány pillanat múlva meghalt.

Azt hiszik, hogy a féltékeny-
ség adta kezébe a fegyvert.

Távirat és telefon.

A király itthon.

Budapest, június 6. A király ma
este 8 órakor érkezett meg a nyu-
pálya-udvaron. A pálya-udvartól a
láncidig terjedő utvonlat oly óriási
tömeg lepte el, hogy ehhez hasonló
még egy fogadtatás alkalmával sem
láttak. A király a közönség lelkes
éljenzései közepette hajtatott fel a
várba.

**Tisza István gróf a zárszámadási
bizottság előtt.**

Budapest, június 6. A képviselőház
zárszámadási bizottsága ma délután 5 órakor

Hentaller Lajos elnöke alatt ülést tartott.
Az ülésen megjelentek az ez alkalomra
megidézett Tisza István gróf volt miniszter-
elnök és Hieronymi Károly volt kereske-
delmi miniszter. Tisza István gróf a hozzá
intézett kérdésekre kijelentette, hogy azt az
550,000 koronányi összeget a miniszterelnök-
ségi rendelkezési alap pótlására utaltatta át
a mávtól, mert ez az alap oly csekély, hogy
ezt a mostani kormány is ugyanily uton-
módon gyarapítja. A részletekre vonatkozó-
lag minden felvilágosítást megtagad, mert
ezt hivatalos esküje sem engedi meg. De
annyt kijelentett, hogy a kiadások egy
része sem politikai, sem pártjellegű nem volt.
Hieronymi Károly ugyanígy nyilatkozott.
Elnök megköszönte a kapott felvilágosításo-
kat, mire a volt miniszterek eltávoztak. A
bizottság elhatározta, hogy a nyilatkozato-
kat kinyomatja s így osztatja szét. Az ülést
holnap délután folytatják.

A szociálisták tüntetése.

Budapest, június 6. A király
fogadtatásánál a kivonult szociál-
demokraták az általános titkos vá-
lasztói jogot éljenezték s csak a
nagy számmal kivonult rendőrség-
nek köszönhető, hogy ez alkalom-
mal nagyobb tüntetések nem vol-
tak. A szociáldemokraták innen a
„Népszava“ szerkesztősége, majd
pedig az országos függetlenségi párt
Erzsébet körüti helyiségei elé vo-
nultak. Utóbbi két helyen nagyobb
tüntetések és zavargások voltak. A
tömeget lovasrendőrök verték szét.
11 embert letartóztattak.

Küldöttség Wekerlénél.

Budapest, június 6. A vármegyei tiszt-
viselők küldöttsége ma délután tisztelgett
Wekerle Sándor miniszterelnöknél, aki meg-
ígérte a küldöttségnek, hogy a tisztviselők
adósságainak rendezési ügyét az állam veszi
kezeibe.

Elsülyedt hajó.

Fiume, június 6. Egy nagy ten-
gerjáró hajó a part közelében el-
sülyedt. 50 ember a hullámsírba
lelte halálát.

Ujabb kitüntetések.

Budapest, június 6. A képviselőházban
elfojtott hírek szerint a hivatalos lap június
8-iki száma egész sereg ujabb kitüntetést
fog közölni. A hír szerint Rakovszky és Ná-
vay házalelnökök, továbbá Popovits pénz-
ügyi államtitkár a valóságos belső titkos ta-
nácsos rangot kapják.

Cikann báró visszalépése.

Belgrád, június 6. Cikann báró,
Ausztria-Magyarország belgrádi kö-
vete lemondott állásáról. Mint dip-
lomáciai körökben egészen határo-
zottan állítják, Cikann utódává a
monarchia braziliai követét, For-
gách grófot fogják kinevezni.

Tót fluból koszorús tudós.

Ruttka, június 6. Szenzációs hír érke-
zett ide Amerikából. A turócmegeyi (biszt-
rickei) születésű Manatay Albertet, a Car-
negie fiúiskola tanárát a technikai tudomá-
nyok baccalaureatusává avatták. Manatay
mint szegény tót legény vándorolt ki Ame-
rikába s Edisonsal együtt dolgozik.

**Az osztrák kultuszminiszter le-
mondása.**

Prága, június 6. A Nar. Listy jelenti
Bécsből, hogy Marchet közoktatási miniszter
a politikai helyzet rosszabbodása miatt újból
benyújtotta lemondását.

A zürichi bombamerénylet.

Zürich, június 6. A rendőrka-
szárnya ellen intézett támadás és a
bombamerénylet ügyében messze-
menő vizsgálatot indítottak. Az itlévő
oroszk és olasz anarchisták ellen
szigorú rendszabályokat készítenek
elő. Két leány, ki a bombarobbanás-
nál megsebesült, alighanem a sze-
mevilágát fogja elveszíteni.

Japán és Oroszország.

Tokió, június 5. Ugy hírlik, hogy Japán
és Oroszország között a függőben levő kér-
dések két hónapon belül véglegesen elinté-
ződnek. Mindkét ország nagykövetségé fogja
emelni az egymásnál levő követségeit.

Csarnok.

Az örvény szélén.

— Regény. —

24

Gondolatai is zavarosan kavargtak, úgy,
hogy másnap nem tudta volna, hogy tulaj-
donképpen mit is gondolt.

A testi és lelki hanykolódás éjfél után
végre annyira kimerítette, hogy elaludt.

Almodott is valamit, de az csak folyta-
tása volt a lelki zür-zavarnak.

VIII.

Reggel, mikor fölkel. épenséggel nem
is érezte üdítő hatását az éjszakai pihenés-
nek s végtelen fáradtnak és kimerültnek
érezte magát. Szeretett volna még fekve
maradni.

A kimerültség meglátszott rajta s az
anyja meg is kérdezte:

— Mi bajod Margit?

— Semmi — felelt a leány röviden,
elmélázva.

— Olyan rossz színed van, hogy szinte
megijesztettél.

— Rosszul aludtam.

Anyja tovább nem fagatta, csak meg-
simogatta a fejét.

Délelőtt nem tudott semmit sem csi-
nálni.

Hozzányult ugyan mindenhez, próbált
himezni, varni, de a munka sehogyan se
ment. Csak úgy ült elgondolkozva, tétlenül
az ablaknál.

Egyedül volt a szobában, amelyet már
szépen rendbe hozott. Anyja kint dolgozott
a konyhában.

Egyszerre összerezsent. A konyhában
Eisenstadt hangját hallotta.

— Jó reggelt kívánok.

— Jó reggelt Eisenstadt ur — hallotta
anyja feleletét.

— Itthon van Margit kisasszony?

— Itthon; dolgozik a szobában.

(Folyt. köv.)

VÁSZON ÁRU

fehérműek, valamint siffonok és paplanlepedő-vásznak, virágos és csikos csinvatok, damaszt étkező- és aszur kávésterítékek, damaszt- és frottir törölközők, törölő-kendő, és nankingok, valamint kéz női fehérműek és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

Női ruha divatvásznakból
mintákat kívánatra készséggel küldünk.

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai kékfestő voálok, cosmanosi savannak, judish foulárd, Batist, Atlas, Satin. 120 cm. széles sima színes francia batistok, angol zefírek, szerb vásznak

legolcsóbb szabott árban.

Kész női ruhák és bluzok
himzett batistban, vászonban és pongés selyemben

KÉSZ FEHÉRMŰEK

vászon, siffon és batist női ingek, nadrágok, háló köntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész ágyhuzatok, selyem, lüster és cloth alsó szoknyák, karton, kaszmir és selyem paplanok, matrázok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,
hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendő
és divatzebkendő

BRASSÓI SZÖVET

férfi és gyermek ruhákra, valamint angol férfi ruhaszövetek, tennis kelmék, nyári mosó szövetek, hozzávaló bélésszövetek, turista ingek

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ruhaszövet.

Mintákat kívánatra készséggel küldünk.

NAPERNYŐK!

francia P. D. jegyű fűzők, arczfátyol, divatvők, csipke- és selyemsálók, batiszt- és csipkegallérok, nyakkendő, keztük, gyöngy- és bőr divattáskák, csipke-, szalag-, selymekendő

legolcsóbb szabott árban.

Harisnyák nők, férfiak
gyermekök részére állandó nagy választékban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyegáruháza
DEBRECZEN,
Rózsa-utca 1. szám.
Alapított 1842. évben.

Donogán és Somossy

céghez Debreczen, Kistemplombazár megérkeztek a tavaszi divat

gyönyörű ujdonságai!!

Zsolnai és brassói szövetek.

Angol és Francia divatkelmék.

Bluz selymek. Napernyők. Övek.

Menyasszonyi kelengye. — Kész fehérmű.

Óriási szőnyegraktár

Köszvény!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendel betegeinek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszer. egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k. 65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész
Debreczen.

Esuz!

Bankegyesület Részvénytársaság DEBRECZEN.

Van szerencsénk értesíteni, hogy a Bankegyesület Részvénytársaság cég alatt 800,000 korona részvénytőkével alapított pénzüzet működését Debreczenben, Flac-utca 72. szám alatti üzleti helyiségeiben megkezdte.

Intézetünk foglalkozni fog a banküzlet összes ágazatával.

Leszámítól váltókat, utalványokat, nyitlt számlákon alapuló követeléseket stb.

Törlesztéses- és kamatozó kölcsönt nyújt jelzálogi bekebelezés mellett földbirtokra és házakra.

Előleget ad értékpapirokra és árukra.

Vesz és elad értékpapirokat, érepénzeket stb.

Átvesz tőzsdél megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó- (cheque)-számlára és pénztári jegyekre kamatoztatás céljából.

Bankegyesület Részvénytársaság.

Igazgatóság:

Elnök: Gróf Degenfeld Pál nagybirtokos Ifj. bozzai Bozzay Pál birtokos Debreczen
Téglás. Hajnal Samu nagybérlő Debreczen.
Alelnök: Geiger Simon kereskedő és föld- Mandel Samu birtokos Kaba.
birtokos Debreczen. Rosinger Lajos birt. és nagybérlő Debreczen.
Adler Samu tak.-pénztári igazgató Szoboszló. Stern Péter nagybérlő Ujfehértó.
Bley er Mór nagybérlő és birtokos Debreczen. Dr. Lukáts Emil ügyész.
Ernst Vilmos igazgató.

Saját sajtólásu kókuszolajból nyert szavatoltan tiszta, legkitünőbb minőségű

"BÓNIOLO"

Bejegyzett védjegy.

811

kókuszszirt árusít az Első Magyar Kókuszdió-Olajgyár
"Bóni" gyártelep és mezőgazdasági r.-t. Nyirbátor.
Vezérképviselő: Gansl L. és Fla, Nyiregyháza.

APRÓ HIRDETÉSEK

Dija: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.

— Apró hirdetések előre fizetendők. —

Egy házmester, nős, a házhoz, egy másik házmester, nős a kertben, egy bejáróné vagy takarítóné és egy fugyerek hetesnek felvétetik Arany János-utca 59. sz. a. 447

Postakönyveket félárban lehet venni a kiadóhivatalban.

Szabó segédek felvételnek, heti fizetés mellett, kik zsinórozáshoz és esendőségi nadrágok készítéséhez értenek. Bővebbet esendőségi ruhaszállítási vállalatnál Kossuth-utca 14. 496.

A vakációra megfelelő foglalkozást keres középső kereskedelmista. Cím a kiadóba. 493.

Villamos világítás,

villámhárítók, villamos házi csengők, házi- és magán telefonok, berendezések és javítások. Évi jókarban tartási bérlet. Szakszerűen és olcsón mindenféle villamos felszerelési anyagok, gyógyászati műszerek és kerékpár alkatrészek raktára. Készít és javít a legkomplicáltabb munkákat. 120

FÖLDVÁRI L.,

„Debreczeni Első Elektrotechnikai vállalat.” Kossuth-utca 1.

Tanulók felvételnek.

! 14—16 éves !

kifutó fiúk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám, (Hungária kávéház).

Napernyők

óriási választékban

és feltűnő

olcsó árak mellett

Bosznay J. és Társa

divatruházába

Debreczen, Kossuth-utca 5.

A cégünknel vásárolt ernyők huzatát, ha egy vagy két év alatt elszakad, teljesen díjtalanul ujjonnan behuzatjuk

Bartha István

kövező mester

Debreczen Dobozi-ut.

Elvállal

utak, járdák és udvarok

kikövezését

terméskövel és téglával

jutányosan.

Költségvetés díjtalan.

Árajánlati hirdetmény.

A debreceni ref. főiskola tiszadadai birtokán végzendő építési munkálatokra ezennel pályázat hirdettetik. Ezek a munkák a következők:

1. Két egészen ujjonnan építendő dohánypajta. Egynek-egynek hossza 50 méter, tehát a kettőnek együtt 110 méter; szélessége 8m, magassága 3m mindeniknek. Teljes belső felszereléssel készítenő mindenik.

2. Egy cselédlakás hat család számára. Hossza 38m, szélessége 7.50m, belső falmagasság 3 méter.

Ez épületeknek legkésőbbi. évi augusztus 1-re teljesen el kell készülniök s átadatniok. A részletes tervek és költségvetések a főiskolai háznagyi hivatalban a hivatalos órák alatt (d. e. 9—12, d. u. 3—5) megtekinthetők.

A zárt ajánlatok beadási határideje 1907 július hó 19-ének déli 12 órája. Az ajánlatokhoz az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő készpénz, vagy óvadékképes értékpapír melléklendő bányapénz gyanánt, mely összeg a vállalat elnyerése esetén 10%-ra egészítendő ki. Az ajánlatok felett a főiskolai gazdasági tanács haladéktalanul dönt s fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon válasszon.

Debreczenben, 1907 június hó 6.

497.

A ref. főiskolai gazdasági tanács építető bizottsága

Ha köszvényben vagy csuzban szenved, ha rheumaticus bántalmak gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamot,

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb köszvényes vagy csuzos betegségeket, hát- és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szaggatását.

A tölgyfa-balzsam a balzsamok királya,

mert hatása gyors s biztos. Mint lob- s daganatoszlító szer is páratlan!

Csak külsőleg használendő, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a tölgyfa-balzsam legjobb szer a csúz, köszvény, rheuma, ülőidegzsébe (ischiás) ellen feltalált összes szerek között.

— I üveg tölgyfa-balzsam ára: I korona 50 fillér. —

Kapható:

22

Mihalovits Jenő gyógyszerárában Debreczenben.

SZŐNYEGEK

jutta, spárpa, hollandi, kiddyminster, tapasztry, veloux, futó- és szalonszőnyegok minden nagyságban, torontáli szőnyegok, díványterítok, — butorszövetek és creppok, vialszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy- és asztalterítok

szövet- és csipkefüggönyök, stórok

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyegáruháza

DEBRECZEN,

Rózsa-utca 1. szám.

Alapított 1842. évben.